

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂԲԵՐԸ

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂԲԵՐԸ

1

Ի՞նչպէս միայնակ կը բնակի բազմամարդ քաղաքը.

Ազգերուն մէջ մեծ եղողը՝ այրիի պէս եղաւ,

Գաւառներուն մէջ իշխանուհի եղողը՝ հարկատու եղաւ:

2 Գիշերը անդադար կուլայ, եւ իր արցունքները այտերուն վրայ են:

Անոր բոլոր հոմանիներէն զինք մխիթարող չկայ.

Անոր բոլոր բարեկամները իրեն անհաւատարիմ եղան, իր թշնամիները եղան:

3 Ֆուդա տառապանքի ու ստաժանելի ստրկութեան համար տարագրուեցաւ.

Հեթանոսներուն մէջ կը բնակի, հանգստութիւն չի գտներ:

Անոր բոլոր հալածիչները **իր** տագնապներուն մէջ անոր վրայ հասան:

4 Սիոնի ճամբաները սուգ կը պահեն, քանի որ ո՛չ մէկը կու գայ հանդիսաւոր տօներուն.

Անոր բոլոր դռները ամայացած են, անոր քահանաները կը հառաչեն.

Անոր կոյսերը կը տրտմին, եւ ինք դառնացած է:

5 Անոր հակառակորդները գլխաւոր եղան, անոր թշնամիները անդորր են,

Որովհետեւ **Տէրը** զինք տրտմեցուց իր բազմաթիւ յանցանքներուն համար.

Անոր երախանները թշնամիին առջեւէն գերի գացին:

6 Սիոնի աղջիկէն իր ամբողջ վայելչութիւնը **գնաց.**

Անոր իշխանաւորները արօստ չգտնող եղշերուներու պէս եղան,

Որոնք հալածողին առջեւէն առանց ոյժի կ'երթան:

7 Երուսաղէմ իր տառապանքի ու թշուառութեան օրերուն մէջ յիշեց

Վաղեմի օրերուն իր ունեցած բոլոր ցանկալի **բաները,**

Երբ իր ժողովուրդը թշնամիին ձեռքը ինկաւ, եւ ո՛չ մէկը իրեն օգնեց:

Հակառակորդները զայն տեսան **ու** անոր կործանումին վրայ ծիծաղեցան:

8 Երուսաղէմ ծանրապէս մեղանչեց, հետեւաբար Դկեղոտութիւն եղաւ.

Բոլոր զայն պատուղները զինք արհամարհեցին, որովհետեւ իր մերկութիւնը տեսան.

Ինք ալ հառաչեց ու Եկոնակ դարձուց":

9 Անոր անմաքրութիւնը իր փէշերուն վրայ էր. ան իր **Վախճանին մասին չէր մտածեր**:

Իր Եանկումը զարմանալի " եղաւ. մխիթարիչ չունեցաւ:

«Ո՛վ Տէր, նայէ՛ իմ տառապանքիս, քանի որ թշնամին հպարտացաւ»:

^w **Եբր.**՝ մեծ

^p **Եբր.**՝ Եհովան

^q **Եբր.**՝ դուրս ելաւ

^r **Կամ**՝ թափառական

^s **Եբր.**՝ ետ դարձաւ

^t **Եբր.**՝ Վախճանը չէր յիշեր

^u **Եբր.**՝ էջքը սքանչելի

^v **Եբր.**՝ ինքզինք մեծցուց

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂԲԵՐԸ

- 10 Հակառակորդը ծեռքը երկարեց անոր բոլոր ցանկալի բաներուն,
Քանի տեսաւ թէ հեթանուները իր սրբարանին մէջ մտան,
Որոնց համար դուն հրամայեր էիր որ քու համախմբումիդ մէջ չմտնեն:
11 Անոր ամբողջ ժողովուրդը հաց փնտռելէն հառաչեց.
Իրենց անձը վերանորոգելու համար՝ իրենց ցանկալի բաները կերակուրի փոխարէն
տուին:
«Տե՛ս, ո՞վ Տէր, ու նկատէ՛ թէ անարգ եղայ»:
12 «Սիթէ հոգ չէ՞ք ըներ, ո՞վ բոլոր ճամբայէն անցնող ներ.
Նայեցէ՛ք ու տեսէ՛ք թէ արդեօք այն կոտտանքին պէս կոտտանք կա՞յ՝ որ ՚իմ վրաս
հասաւ»,
Որովհետեւ Տէրը զիս տրտմեցուց իր բորբոքած բարկութեան օրը:
13 Բարձրէն իմ ոսկորներուս կրակ դրկեց, եւ ան տիրապետեց անոնց.
Ոտքերուս **առցեւ** ցանց տարածելով ՚ինծի ընկրկիլ տուաւ».
Զիս ամայացուց, ամբողջ օրը ուժաթափ թողուց:
14 Իմ յանցանքներուս լուծը անոր ծեռքով կապուեցաւ.
Անոնք ^հմիացան ու վիզիս վրայ ելան:
Իմ ոյժս կոտրեց. Տէրը զիս այնպիսի ծեռքերու մատնեց, **որ անոնցմէ չեմ կրնար**
^հազատիլ:
15 Տէրը իմ մէջս եղող բոլոր հզօրներս տապալեց.
Իմ երիտասարդներս շախչախնելու համար ինծի դէմ համայնք մը կանչեց.
Տէրը թուղայի կոյս աղջիկը հնձանի մէջ կոխեց:
16 Ասոնց համար կու լամ. ^ծաչքերս արցունք կը հոսեցնեն».
Արդարեւ ինձմէ հեռացաւ մխիթարիչը՝ որ իմ անձս պիտի վերանորոգէր.
Իմ որդիներս ^Կնուաղեցան, որովհետեւ թշնամին գօրատոր եղաւ»:
17 Սիոն իր ծեռքերը տարածեց, **բայց** ո՛չ մէկը զինք կը մխիթարէ.
Տէրը հրամայեց ՚որ Յակոբի «հակառակորդները զինք շրջապատեն.
Երուսաղէմ անոնց մէջ կեղտոտութիւն եղաւ:
18 Տէրը արդար է, քանի որ անոր ՚հրամանին դէմ ընդվզեցայ:
Ուրեմն մտիկ ըրէ՛ք, ո՞վ բոլոր ժողովուրդներ, եւ տեսէ՛ք իմ կոտտանքս.
Իմ կոյսերս ու երիտասարդներս գերութեան գացին,

^բ **Եբր.**՝ ինծի եղաւ

^ծ **Եբր.**՝ զիս ետ դարձուց

^հ **Եբր.**՝ հիւսուեցան

^լ **Եբր.**՝ գայթեցուց

^ի **Եբր.**՝ դէմ կանգնիլ

^ծ **Եբր.**՝ աչքս, աչքս զուր կ՚իշեցնէ

^Կ **Եբր.**՝ ամայացան

^հ **Եբր.**՝ Յակոբի համար՝ որ անոր

^ձ **Եբր.**՝ բերանին

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂԲԵՐԸ

- 19 Իմ հոմանիներս կանչեցի, **սակայն** անոնք զիս խարեցին.
Իմ քահանաներս եւ երեցներս քաղաքին մէջ **իրենց** շումնչը տուին,
Մինչ իրենց համար կերակուր կը փնտռէին՝ իրենց անձը վերանորոգելու համար:
20 Ո՞վ Տէր, նայէ՛, քանի որ տագնապեցայ. ընդերքս խոռվեցաւ.
Սիրտս տակնուվրայ եղաւ ներսս, որովհետեւ ՞չափազանց ընդվզեցայ.
Դուրսը՝ սուրբ **զիս զաւակերէ** զրկեց, **իսկ** ներսը մահ կայ:
21 Իմ հառաջանքս լսեցին, **բայց** ո՞չ մէկը զիս կը մխիթարէ.
Իմ ծախորդութիւնս լսելով՝ բոլոր թշնամիներս բերկրեցան որ **ասիկա** իրագործեցիր:
“Որոշած օրդ պիտի բերես, եւ անոնք ինծի պէս պիտի ըլլան:
22 Անոնց ամբողջ չարութիւնը քու առջեւդ թող հասնի,
Ու վարուէ՛ անոնց հետ այնպէս՝ ինչպէս վարուեցար ինծի հետ՝ իմ բոլոր
յանցանքներուս համար.
Արդարեւ իմ հառաջանքներս շատ են, եւ սիրտս ուժաթափ է»:

ՏԵՐՈՉ ՊԱՏԻԺԸ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

2

- Ի՞նչպէս Տէրը՝ իր բարկութեան մէջ՝ “խաւարով ծածկեց” Սիոնի աղջիկը,
Երկինքէն բերկիր նետեց Խսրայէլի գպարծանքը,
Եւ իր բարկութեան օրը չյիշեց իր ոտքերուն պատուանդանը:
2 Տէրը Յակոբի բոլոր բնակարանները առանց խնայելու ՞քանդեց,
Յուդայի աղջիկին ամրոցները իր ցասումով փլցուց եւ եհիմնայատակ ըրաւ”,
Թագաւորութիւնն ու անոր իշխանաւորները անպատուեց:
3 Խսրայէլի ամբողջ գօրութիւնը բորբոքած բարկութեամբ կոտրեց.
Իր աջ ձեռքը թշնամիին հառջեւէն ետ քաշեց,
Եւ Յակոբի մէջ կրակի բոցի պէս բռնկելով՝ **անոր** շուրջը սպառեց:
4 Իր աղեղը թշնամիի պէս լարեց, իր աջ ձեռքով հակառակորդի պէս կեցաւ,
Ու բոլոր աչքի բհաճելի եղողները մեոցուց.
Իր ցասումը կրակի պէս թափեց Սիոնի աղջիկին վրանին վրայ:

^Դ **Եբր.**՝ ընդվզելով

^Ճ **Եբր.**՝ Յայտարարած, **Կամ** Կանչած

^Հ **Եբր.**՝ թանձրութիւն **ղրկեց**

^Ի **Կամ** գետին

^Կ **Կամ** շքեղութիւնը

^Դ **Եբր.**՝ կլլեց

^Ե **Եբր.**՝ գետին դպցուց

^Գ **Եբր.**՝ եղջիւրը

^Դ **Եբր.**՝ երեսէն

^Ե **Եբր.**՝ ցանկալի

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂԲԵՐԸ

- 5 **Տէրը թշնամիի պէս եղաւ. հսրայէլը կլլեց,**
Անոր բոլոր պալատները կլլեց, ամրոցները քանդեց,
Եւ Յուդայի աղջիկին մէջ թախիծն ու կոծը շատցուց:
- 6 **Անոր Պիորանը բռնութեամբ կործանեց՝** պարտէզի ^Ժտաղաւարի պէս, անոր
^Իժողովարանը քանդեց.
- 7 **Տէրը Սիոնի մէջ հանդիսաւոր տօնը եւ Շաբաթը մոռցուց,**
Իր Կաստիկ բարկութեամբ “թագաւորն ու քահանան անարգեց:
- 8 **Տէրը իր զոհասեղանը մերժեց եւ իր սրբարանը ուրացաւ.**
Անոր պալատներուն պարիսպները թշնամիին ձեռքը մատնեց.
Անոնք Տէրոց տան մէջ հանդիսաւոր տօնի օրուան պէս ձայն տուին:
- 9 **Տէրը մտածեց Սիոնի աղջիկին պարիսպը քանդել.**
Հար քաշեց, իր ձեռքը ^Իկործանելէն չդադրեցուց”.
Պատուարին ու պարիսպին սգալ տուաւ, անոնք միասին ուժաթափեցան:
- 10 **Անոր դռները գետինին մէջ մխրճուեցան, անոր նիգերը փճացուց եւ կոտրեց.**
Անոր թագաւորն ու իշխանաւորները ^Ժազգերուն մէջ են. օրէնք չկայ.
Անոր մարգարէներն ալ Տէրոցմէն տեսիլք չեն յայտնաբերեր:
- 11 **Սիոնի աղջիկին երէցները գետինը նստած՝ լուռ կը կենան,**
Իրենց գլուխին վրայ հող դրին, ^Ժքուրծ հագան”.
Երուսաղէմի կոյսերը իրենց գլուխը գետինը իշեցուցին:
- 12 **Իմ ժողովուրդիս աղջիկին փլուզումին համար աչքերս արցունք թափելէն նուաղեցան.**
Ընդերքս խռովեցաւ, լեարդս գետինը թափուեցաւ,
Որովհետեւ երախաներն ու ծծկերները քաղաքին հրապարակներուն մէջ կը թալկանան:
- 13 **Անոնք իրենց մայրերուն կ'ըսեն. «Ո՞ւր են ցորենը եւ գինին»,**
Մինչ վիրաւորուածներու պէս կը թալկանան քաղաքին հրապարակներուն մէջ,
Եւ իրենց “հոգին կ'աւանդեն” իրենց մայրերուն գիրկին մէջ:
- 14 **Քեզի ի՞նչ վկայութիւն բերեմ. քեզ ինչի՞ն նմանցնեմ, ո՞վ Երուսաղէմի աղջիկ.**
Քեզ մխիթարելու համար քեզ ինչի՞ն թաղդատեմ, ո՞վ Սիոնի կոյս աղջիկ,
Քանի որ քու փլուզումդ ծովու չափ մեծ է. ո՞վ պիտի բուժէ քեզ:
- 15 **Քու մարգարէներդ քեզի համար սնոտի եւ անպատշաճ տեսիլքներ տեսան.**

^Պ **Եբր.՝ տաղաւարը, Կամ՝ ցանկապատը**

^Ժ **Կամ՝ ցանկապատի**

^Ի **Եբր.՝ հանդիպումի Վայրը**

^Լ **Եբր.՝ բարկութեան սրտմտութեամբ**

^Խ **Եբր.՝ կլլելէն չդարձուց**

^Ճ **Կամ՝ հեթանոսներուն**

^Կ **Եբր.՝ քուրծով գօտեւորուեցան**

^Հ **Եբր.՝ անձը կը թափի**

^Ճ **Եբր.՝ հաւասարեցնեմ**

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂԲԵՐԸ

- Քու անօրէնութիւնդ **քեզի** չյայտնեցին, որ քեզ գերութենէն վերադարձնեն,
Հապա քեզի համար սնոտի ոտեսիլքներ ու ճխոտորումներ տեսան:
- 15** Բոլոր ճամբայէն անցնողները քեզի համար ծափ զարկին,
Սովելով իրենց գլուխը շարժեցին երուսաղէմի աղջիկին համար
Եւ ըսին. «Ա՞յս է այն քաղաքը, որ “Գեղեցկութեան կատարելութիւնը” եւ “Ամբողջ
յերկրագունդին բերկրանքը” կը կոչուէր»:
- 16** Քու բոլոր թշնամիներդ իրենց բերանը քեզի դէմ բացին,
Սովելով ակռայ կրծտեցին եւ ըսին. **«Զայն կլլեցինք»:**
Ահա’ ա’յս է մեր սպասած օրը. գտանք, տեսանք **զայն»:**
- 17** **Տէրը** իր մտադրածը կիրարկեց, վաղեմի օրերէն՝ հաղորդած խօսքը “իրագործեց,
Փլցուց առանց խնայելու, եւ թշնամին քեզմով ուրախացուց,
Քու հակառակորդներուդ եղջիւրը բարձրացուց:
- 18** Անոնց սիրտը **Տէրոց** աղաղակեց.
Ո՞վ Սիոնի աղջիկին պարիսպը, ցերեկ ու գիշեր արցո՛նք թափէ՛ վտակի պէս:
Քեզի հանգիստ մի՛ տար, աչքիդ բիբը թող չդադրի:
- 19** Կանգնէ՛, “աղաղակէ՛ գիշերը, **գիշերուան** պահերուն սկիզբը.
Զուրի պէս թափէ՛ քու սիրտդ **Տէրոց ներկայութեան** մէջ.
Զեռքերդ բարձրացո՛ւր անոր՝ քու երախաներուդ կեանքին համար,
Որոնք ամէն փողոցի և անկիւն անօթութենէ կը թալկանան:
- 20** **Տէ՛ս, ո՞վ Տէր,** ու նկատէ՛ թէ որո՞ւ հետ այսպէս վարուեցար.
Միթէ կիները պիտի ուտե՞ն իրենց **որովայնին** պտուղը, **իրենց** երախաները՝ որոնց
վրայ կը գուրգուրան.
- Քահանան ու մարգարէն **Տէրոց** սրբարանին մէջ պիտի սպաննուի՞ն:
- 21** Պատանին եւ ծերը փողոցներու մէջ գետինը պառկեցան,
Իմ կոյսերս ու երիտասարդներս սուրէն ինկան.
Քու բարկութեանդ օրը **զանոնք** մեղցուցիր, մորթեցիր առանց խնայելու:
- 22** Ամէն կողմէ իմ երկիւղներս հանդիսաւոր տօնի օրուան պէս կանչեցիր,
Ու **Տէրոց** բարկութեան օրը վերապրող կամ ազատած չմնաց.
Թշնամիս պատցուց անոնք՝ որոնց վրայ գուրգուրացած ու զանոնք մեծցուցած էի:

¹ **Եբր.**՝ պատգամներ

² **Կամ**՝ աքսորի պատճառներ

³ **Եբր.**՝ երկրին

⁴ **Կամ**՝ հրամայած հրամանը

⁵ **Եբր.**՝ լրացուց

⁶ **Եբր.**՝ իշեցուր

⁷ **Եբր.**՝ ճչաւ

⁸ **Եբր.**՝ գլուխ

⁹ **Եբր.**՝ սպառեց

3

- Ես այն շմարդն եմ, որ տառապանք տեսաւ անոր ցասումի գաւազանով.
- 2 Զիս առաջնորդեց եւ խաւարի մէջ տարաւ, ո՛չ թէ լոյսի մէջ:
- 3 Այո՛, ինծի դէմ դարձաւ. ամէն օր իր ձեռքը **իմ վրաս** դարձուց:
- 4 Իմ մարմինս ու մորթս մաշեցուց, ոսկորներս կոտրեց:
- 5 Ինծի դէմ **պատճէշներ** կառուցանեց եւ զիս թոյնով ու տաժանքով շրջապատեց:
- 6 Զիս խաւար տեղեր բնակեցուց՝ շատոնց մեռածներուն պէս:
- 7 Զիս ցանկապատեց, ուստի չեմ **կրնար** դուրս ելլել. իմ պղինձէ **շղթաներս** ծանրացուց:
- 8 Մինչեւ անգամ աղաղակած եւ **օգնութեան** կանչած ատենս՝ ան իմ աղօթքս բմերժեց:
- 9 Իմ ճամբաներս տաշուած քարերով փակեց. իմ շափիներս ծոեց:
- 10 Ան ինծի դարանակալ արջի **պէս ու ծածուկ տեղեր պահուցտած առիւծի պէս եղաւ:**
- 11 Իմ ճամբաներս խոտորցուց եւ զիս պատառեց. զիս ամայացուց:
- 12 Իր աղեղը լարեց, ու զիս իբր նետի նշանակէտ կայնեցուց:
- 13 Իր կապարճին գնետերը երիկամունքիս մէջ ոմիրճեց:
- 14 Իմ ամբողջ ժողովուրդիս հեգնանքի **առարկան եղայ, եւ անոնց տաղերգութեան նիւթը՝ ամբողջ օրը:**
- 15 Զիս դառնութիւններով կշտացուց, օշինդրով յագեցուց.
- 16 Նաեւ ակռաներս խիճերով կոտրտեց, զիս մոխիրով ծածկեց:
- 17 Այսպէս՝ անձս խաղաղութենէն հեռացուցիր, բարօրութիւնը մոոցայ,
- 18 Եւ ըսի. «Հիմ զօրութիւնս կորսուեցաւ. ակնկալութիւն չունիմ Տէրոշմէն»:
- 19 Յիշէ՛ իմ տառապանքս ու թշուառութիւնս, օշինդրը եւ թոյնը.
- 20 Իմ անձս միշտ կը յիշէ **զանոնքը**, ու ներսս նկուն կ'ըլլայ:
- 21 Սա՛ կը մտաբերեմ», հետեւաբար կը յուսադրուիմ.—
- 22 **Տէրոշ կարեկցութեամբ գանհետացած չենք**, որովհետեւ անոր գթութիւնը չի սպառիր.
- 23 Անոնք ամէն առտու կը վերանորոգուին, մեծ է քու հաւատարմութիւնը:
- 24 Իմ անձս ըսաւ. «Տէ՛րն է իմ բաժինս. հետեւաբար անոր պիտի յուսամ»:
- 25 **Տէրը բարի է իրեն յուսացողներուն եւ զինք փնտռող անձին.**
- 26 **Լաւ է Տէրոշ փրկութեան սպասել՝ լոռութեամբ:**
- 27 **Լաւ է որ մարդ իր երիտասարդութեան մէջ կրէ լուծը:**
- 28 **Առանձին կը նստի ու լուռ կը կենայ, քանի որ լուծը անոր վրայ դրուեցաւ»:**

^ա **Եբր.՝ զօրաւոր մարդԿ**

^բ **Եբր.՝ խցեց**

^գ **Եբր.՝ որդիները**

^դ **Եբր.՝ մտցուց**

^ե **Եբր.՝ սիրտիս մէջ կը դարձնեմ**

^գ **Եբր.՝ հատած**

^է **Եբր.՝ զօրաւոր մարդը**

^թ **Կամ՝ իր վրայ վերցուց**

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂՔԵՐԸ

- 29 Իր բերանը հողին մէջ կը դնէ՝ **ըսելով**. «Թերեւս յոյս կայ».
- 30 Իր այտը իրեն զարնողին կը դարձնէ, **ու** նախատինքով կը կշտանայ:
- 31 Արդարեւ **Տէրը** յափութեան չի մերժեր.
- 32 Թէեւ կը տրտմեցնէ, կը գթայ ալ՝ իր կարեկցութեան ճոխութեան համեմատ,
- 33 Քանի որ **Պյօժարակամ** չի տառապեցներ ու չի տրտմեցներ մարդու որդիները:
- 34 Երկրի բոլոր բանտարկեալները ոտքի տակ ճգմելը,
- 35 Ամենաբարձրին **ճառքեւ** մարդու մը իրաւունքը ծռելը,
- 36 Մարդու մը անիրաւութիւն գործելը՝ իր դատին մէջ, միթէ **Տէրը** չի՝ տեսներ:
- 37 Ո՞վ է ան՝ որ կը խօսի եւ **ըսածը** ^հկ՚իրագործուի, **եթէ** **Տէրը** չէ հրամայեր.
- 38 **Միթէ** բարիքն ու չարիքը Ամենաբարձրին բերանէն չե՞ն ելլեր:
- 39 Ապրող մարդը ինչո՞ւ կը հառաչէ, զօրաւոր **մարդը**՝ իր մեղքերուն **պատիժին** համար:
- 40 Մեր ճամբաները քննե՛նք եւ հետազօտե՛նք, ու **Տէրո՛ց** վերադառնանք:
- 41 Մեր սիրտերը **մեր** ձեռքերուն հետ բարձրացնե՛նք Աստուծոյ՝ որ երկինքն է:
- 42 Մենք յանցանք գործեցինք եւ ընդվզեցանք, ու դուն չներեցիր:
- 43 Բարկութեամբ ծածկուեցար եւ մեզ հալածեցիր. մեղուցիր առանց խնայելու:
- 44 Ամպով ծածկուեցար, որպէսզի **մեր** աղօթքը՝ **քեզի** չհասնի:
- 45 Մեզ ժողովուրդներուն մէջ խոտան եւ անարգ ըրիր.
- 46 Մեր բոլոր թշնամիները մեզի դէմ իրենց բերանը բացին.
- 47 Մեր վրայ երկիւղ ու գուբ, աւերում եւ փլուզում ^նհասան:
- 48 Իմ ժողովուրդիս աղջիկին փլուզումին համար՝ աչքէս ջուրի առուներ **ծկը հոսին**:
- 49 Իմ աչքս անդադար **արցունք** կը թափէ, առանց ընդհատումի,
- 50 Մինչեւ որ **Տէրը** երկինքն նայի ու տեսնէ:
- 51 Իմ քաղաքիս բոլոր աղջիկներուն համար աչքս անձս կը տրտմեցնէ:
- 52 Իմ թշնամիներս առանց ^կպատճառի անդադար զիս ճնճղուկի պէս կ՚որսան.
- 53 Իմ կեանքս գուրի մէջ փճացուցին, վրաս քար նետեցին:
- 54 Զուրերը գլուխէս վեր ^իբարձրացան: Ըսի. «Ես կտրուեցայ»:
- 55 **Ճիորունկ** գուրէն քու անունդ կանչեցի, ո՞վ **Տէր**:
- 56 Իմ ծայնս լսեցիր. քու ականջդ ^ոմի՛ գոցեր ^աիմ շնչիւնիս **եւ** աղաղակիս:

^բ **Երը**.՝ իր սիրտով

^Ժ **Երը**.՝ երեսին դիմաց

^Հ **Երը**.՝ կ՚ըլլայ

^Լ **Երը**.՝ **մէջէն** չանցնի

^Խ **Երը**.՝ եղան

^Ճ **Երը**.՝ կ՚իշնեն

^Կ **Երը**.՝ վճարումի

^Ւ **Երը**.՝ յորդեցան

^Ճ **Երը**.՝ Ստորին

^Դ **Երը**.՝ թաքուն մի՛ **պահեր**

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂԲԵՐԸ

- 57 Քեզի գոչած օրս մօտեցար **ու** ըսիր. «Մի՛ վախնար»:
- 58 Ո՞վ Տէր, իմ անձիս իրաւունքը պաշտպանեցիր, իմ կեանքս ազատեցիր:
- 59 Ո՞վ Տէր, ինձի եղած անիրաւութիւնը տեսար. պաշտպանէ՛ իմ դատս:
- 60 Դուն տեսար անոնց ամբողջ վրէժինդրութիւնը, ինձի դէմ **ունեցած** բոլոր դիտաւորութիւնները:
- 61 Դուն լսեցիր, ո՞վ Տէր, անոնց նախատինքը, ինձի դէմ **ունեցած** բոլոր դիտաւորութիւնները,
- 62 Ինձի դէմ կանգնողներուն շրթունքները, եւ ամէն օր ինձի դէմ անոնց **խորհած** «հնարքները»:
- 63 Նայէ՛ անոնց նստելուն ու ելլելուն. ես անոնց տաղերգութեան **հիւթեան** եմ:
- 64 Ո՞վ Տէր, «վարձատրէ՛ զանոնք» իրենց ձեռքերուն գործերուն համեմատ:
- 65 Սիրտի թմրութիւն տուր անոնց. քու անէ՛ծքդ **տուր** անոնց:
- 66 Բարկութեամբ հալածէ՛ զանոնք, ու բնաշնչէ՛ Տէրոց երկինքին տակէն:

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ ԱՆԿՈՒՍԷՆ ԵՏՔ

4

- Պսկին ի՞նչպէս «իր փայլը կորսնցուց», **ու** լաւորակ մաքուր ոսկին այլափոխուեցաւ: Սրբարանին քարերը բոլոր փողոցներուն **բանկիւնը** թափուեցան:
- 2 Սիրնի պատուական որդիները, որոնք գուտ ոսկիի հաւասար էին, ի՞նչպէս բրուտի ձեռքով շինուած **պիեցիէ** կարասներու պէս սեպուեցան:
- 3 **Պիշապներն** անգամ **իրենց** ծիծը կը հանեն **եւ** իրենց **ծագերը** կը դիեցնեն, **Սակայն** իմ ժողովուրդիս աղջիկը անապատի ջայլամներուն պէս անգութ եղաւ:
- 4 **Ծծկերին լեզուն ծարաւէն** իր քիմքին փակաւ. Երախաները հաց ուզեցին, **բայց զայն** ո՛չ մէկը անոնց կը **պիսէ**:
- 5 **Համադամ** **կերակուրներ** ուտողները փողոցներուն մէջ **նուաղեցան**. **Վկարմիր** **հագուստներով** մեծցողները աղբիւս գրկեցին:

⁶ **Եբր.**՝ **խորհրդածութիւնները**

⁷ **Եբր.**՝ **վարձատրութիւն** հատուցանէ անոնց

⁸ **Եբր.**՝ **ծածկոց**

⁹ **Եբր.**՝ **մթագնեցաւ**

¹⁰ **Եբր.**՝ **գլուխը**

¹¹ **Այսինքն**՝ **թրծուած կաւէ**

¹² **Կամ**՝ **Շնագայլերն**

¹³ **Եբր.**՝ **կորիւնները**

¹⁴ **Եբր.**՝ **կտրատէ, կամ** բաշխէ

¹⁵ **Եբր.**՝ **ամայացան**

¹⁶ **Այսինքն**՝ **Որդան կարմիրով ներկուած կերպասէ**

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂՔԵՐԸ

- 6 Իմ ժողովուրդիս աղջիկին անօրէնութեան **պատիժը** աւելի մեծ եղաւ Սոդոմի մեղքին **պատիժէն,**
Որ մէկ վայրկեանի մէջ կործանեցաւ՝ առանց **ոեւէ մէկուն** ձեռքերուն անոր վրայ հասնելուն:
- 7 Անոր բուխտաւորները ծիւնէն աւելի մաքուր, կաթէն աւելի սպիտակ էին.
Անոնց մարմինը չյակինթներէն աւելի կարմիր էր. անոնց կերպարանքը շափիւղայի **կը նմանէր:**
- 8 Անոնց ^հերեւոյթը՝ մուրէն աւելի սեւ՝ “եղաւ, ուստի փողոցներուն մէջ չեն ճանչցուիր.”
Անոնց մորթը իրենց ոսկորներուն կը կաչի, փայտի պէս չորցած է:
- 9 Սուրով մեռածները սովէն մեռածներէն ^նգոհ էին,
Որովհետեւ ասոնք արտի բերքերուն **պակասութեալէն** ^ծհիւծեցան ու ^Կմեռան:
- 10 Գթասիրտ կիներուն ձեռքերը իրենց զաւակները եփեցին,
Իմ ժողովուրդիս աղջիկին փլուզումին ատենը իրենց ուտելիք եղան:
- 11 Տէրը իր ցասումը՝ իրագործեց, իր բորբոքած բարկութիւնը թափեց.
Սիոնի մէջ կրակ մը ^ծվառեց, որ անոր հիմերը սպառեց:
- 12 Երկրի թագաւորներն ու երկրագունդի բոլոր բնակիչները չհաւատացին
Թէ հակառակորդն ու թշնամին երուսաղէմի դոներէն պիտի մտնեն:
- 13 Անոր մարգարէներուն մեղքերուն եւ քահանաներուն անօրէնութիւններուն
պատճառով, –
Որոնք անոր մէջտեղը արդարներուն արիւնը թափեցին, –
- 14 Փողոցներուն մէջ կոյրերու **պէս** աստանդական շրջեցան, արիւնով պղծուեցան,
Այնպէս որ կարելի չէր անոնց հանդերձներուն դպչիլ:
- 15 Անոնց կը գոչէին. «Հեռացէ՛ք, ո՞վ անմաքուրներ. հեռացէ՛ք, հեռացէ՛ք, մի՛ դպչիլ»:
Երբ անոնք փախան եւ աստանդական շրջեցան, ^Պազգերուն մէջ ըստւեցաւ. «Անոնք ալ
“բնակարան պիտի չունենան”»:
- 16 Տէրոց բարկութիւնը՝ ցրուեց զանոնք. ալ ^Պուշադրութիւն չի դարձներ “անոնց:

^բ **Երր.**՝ անջատուածները

^ծ **Կամ** բուստերէն

^հ **Երր.**՝ կազմը

^լ **Երր.**՝ սեւէն աւելի խաւար

^ն **Երր.**՝ լաւ

^ծ **Երր.**՝ հոսեցան

^Կ **Երր.**՝ խոցուեցան

^հ **Երր.**՝ աւարտեց

^ծ **Երր.**՝ բռնկեցուց

^լ **Կամ** հեթանոսներուն

^ճ **Երր.**՝ պիտի չբնակին

^մ **Երր.**՝ բաժնեց

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂԲԵՐԸ

- «Զահանաները չպատուեցին», երէցներուն չողորմեցան:
- 17 Իսկ մենք՝ զուր տեղը մինչեւ հիմա օգնութեան **սպասեցինք**, ու մեր աչքերը նուաղեցան.
- Դիտելով ²սպասեցինք **այնպիսի** ազգի մը, որ չէր **կրնար մեզ** ազատել:
- 18 Մեր քայլերը կ'որսան, որպէսզի մեր հրապարակները չերթանք.
- Մեր վախճանը մօտեցաւ, մեր օրերը լրացան. իրա՛ մեր վախճանը հասաւ:
- 19 Մեր հալածիչները երկինքի արծիւներէն արագընթաց եղան.
- Մեզ լեռներուն վրայ խանդով հալածեցին, անապատին մէջ մեզի դէմ դարան մտան:
- 20 Մեր ռունգերուն շունչը՝ **Տէրոց օծեալը՝ անոնց** "փոսերուն մէջ բռնուեցաւ,
- Որուն համար կ'ըսէինք. «^ՀԱզգերուն մէջ անոր հովանիին տակ պիտի ապրինք»:
- 21 Բերկրէ՛ եւ ուրախացի՛ր, ո՛վ Եղովմի աղջիկ, որ Հուսի երկրին մէջ կը բնակիս.
- Թեզի ալ պիտի անցնի բաժակը. պիտի գինովնաս ու քեզ մերկացնես:
- 22 Քու անօրէնութեանդ **պատիժը** վերջացաւ, ո՛վ Սիոնի աղջիկ. ա՛լ քեզ պիտի չտարագրէ:
- Քու անօրէնութիւնդ պիտի հատուցանէ, ո՛վ Եղովմի աղջիկ. քու մեղքերդ պիտի յայտնէ:

ԳՈՒԹԻ ԽՆԴՐԱՆՔ

5

- Յիշէ՛ մեզի եղածը, ո՛վ **Տէր**.
- Նկատէ՛ ու տե՛ս մեր նախատինքը:
- 2 Մեր ժառանգութիւնը օտարներուն փոխանցուեցաւ,
- Մեր տունները՝ օտարազգիներուն:
- 3 Հայր չունեցող որբեր եղանք.
- Մեր մայրերը այրիներու պէս են:
- 4 Մեր ջուրը դրամով կը խմենք.
- Մեր փայտը՝ «կը գնենք»:
- 5 Լուծը մեր վիզին վրայ ըլլալով՝ կը հալածուինք.
- Կ'աշխատինք ու չենք հանգստանար:
- 6 Հացով կշտանալու համար
- Հէպի** Եգիպտոս **եւ** Ասորեստան ձեռք **բերկարեցինք**:
- 7 Մեր հայրերը մեղանչեցին, ու չկան.

¹ **Եբր.**՝ չի նայիր

² **Եբր.**՝ Զահանաներուն երեսը չբարձրացուցին

³ **Եբր.**՝ դիտեցինք

⁴ **Եբր.**՝ ապականութեան

⁵ **Կամ**՝ Հեթանոսներուն

⁶ **Եբր.**՝ գինով կու գայ

⁷ **Եբր.**՝ տուինք

ԵՐԵՄԻԱՅԻ ՈՂԲԵՐԸ

- Անոնց անօրէնութիւններուն **պատիժը** մենք կը կրենք:
- 8 Ստրուկներ տիրեցին մեր վրայ.
- Անոնց ձեռքէն ո՞չ մէկը **մեզ** կ'ազատէ:
- 9 Անապատի սուրին “պատճառով”
- Մեր կեանքը **վտանգելով ճերս** կը բերենք մեր հացը:
- 10^η Սովին սաստկութեան “պատճառով”
- Մեր մորթը փուռի պէս կը բռնկի:
- 11 Կիւները Սիոնի մէջ լլկեցին,
- Ու կոյսերը՝ Թուղայի քաղաքներուն մէջ:
- 12 Իշխանաւորները ^եանոնց ձեռքով “կախուեցան.
- Երկցներուն ^ևանձը չպատուեցին:
- 13 Երիտասարդները երկանաքարեր կրեցին,
- Եւ տղաները փայտին տակ ^էինկան:
- 14 Երկցները դադրեցան դուռը **հստելէն**,
- Ու երիտասարդները՝ իրենց տաղերգութենէն:
- 15 Մեր սիրտին բերկրանքը դադրեցաւ,
- Մեր պարը սուգի փոխուեցաւ:
- 16 Մեր գլուխին պսակը ինկաւ.
- Հիմա վայ մեզի, քանի որ մեղանչեցինք:
- 17 Ասոր համար մեր սիրտը ուժաթափի է,
- Ասոնց պատճառով մեր աչքերը խաւարած են:
- 18 Սիոն լերան պատճառով՝ որ ամայացած է,
- Աղուէսները կը պտղտին անոր վրայ:
- 19 Դուն, ո՞վ Տէր, յաւիտեան կը մնաս.
- Զու գահդ բդարէ դար “**կը տեւէ**:
- 20 Ինչո՞ւ ընդմիշտ մեզ կը մոռնաս,
- Ու երկար ժամանակ մեզ կը լքես:
- 21 Մեզ քեզի՝ վերադարձուր, ո՞վ Տէր, ու պիտի վերադառնանք.
- Վերանորոգէ՝ մեր օրերը՝ վաղեմի **օրերուն** պէս:
- 22 Սակայն դուն մեզ բոլորովին մերժեցիր,
- Մեզի դէմ չափազանց զայրացար:

^գ **Եբր.**՝ Երեսէն

^դ **Եբր.**՝ Կիզիչ սովին

^ե **Կամ** իրենց ձեռքէն

^գ **Եբր.**՝ Երեսը

^է **Եբր.**՝ գայթեցան

^լ **Եբր.**՝ սերունդէ սերունդ